

CONV 120/02

INFORMERANDE NOT

---

från: Sekretariatet

till: Konventet

Ärende: Kontaktgrupper med det civila samhället

För konventets ledamöter bifogas rapporter från mötena den 10–18 juni 2002 i de åtta kontaktgrupper som täcker in olika sektorer av det civila samhället.

=====

DEN SOCIALA SEKTORN

Ordförande: Klaus Hänsch

Antal anmälda deltagare: 105 (74 organisationer)

Ett möte med företrädare för icke-statliga organisationer som är verksamma inom den sociala sektorn ägde rum på förmiddagen torsdagen den 13 juni med ledamoten av konventets presidium Klaus Hänsch som ordförande. 74 organisationer hade anmält sitt deltagande i mötet – omkring åttio personer var närvarande under mötesdagen, varav 30 yttrade sig.

Deltagarna kom från en bred krets av intressegrupper och detta återspeglades i valet av diskussionsämnena. Klaus Hänsch inledde diskussionen genom att betona de olika kontaktgruppsmötenas betydelse som ett tillfälle för det civila samhällets organisationer att bidra till konventets arbete. Ytterligare ett tillfälle kommer att finnas vid plenarmötet den 24–25 juni och alla kontaktgrupper uppmanades att som förberedelse inför detta möte utse ett antal företrädare som skall tala på sin sektors vägnar. Klaus Hänsch informerade gruppen om hur plenarmötet är organiserat.

Denna sammanfattning är inte en uttömmande redogörelse för alla punkter som togs upp i diskussionen. Det fanns dock ett antal frågor som togs upp av flera deltagare och några ämnen som kan anses vara av allmänt intresse för hela sektorn. De är följande:

- Ett antal talare begärde att Stadgan om de grundläggande rättigheterna skall införlivas i fördraget, och några begärde att dess räckvidd skall utvidgas till att inbegripa exempelvis rätten till utbildning.
- Många ville att det civila samhällets betydelse och rätt att höras formellt skall erkännas i fördraget.
- Den ökande användningen av den öppna samordningsmetoden nämndes och ett antal talare begärde att den formellt skall erkännas i fördraget.

- Flera ville ha mer balans mellan den ekonomiska politiken och socialpolitiken, med ett uttryckligt erkännande i fördraget av en social ekonomi och införande av mål som full sysselsättning, utrotande av fattigdom och social utslagning samt en hållbar utveckling.
- Några föreslog att det borde finnas en enhetligare syn på Lissabonprocessen och att riktlinjerna för den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken bör samordnas vid Europeiska rådets vårmöte. Man begärde också att Europaparlamentet skulle delta mera i dessa processer.
- Flera talare begärde mer stöd för tjänster i allmänhetens intresse, kooperativ och ideella organisationer.
- Man begärde mer erkännande och stöd för familjerna och mer tonvikt på bättre behandling av invandrare.
- Flera deltagare begärde konkreta åtgärder för att göra slut på diskriminering på grund av kön och sexuell inriktning samt av funktionshindrade.
- Flera talare som är verksamma inom institutioner för vetenskaplig forskning betonade vikten av vetenskapen som drivkraft för Europas ekonomi och begärde mer stöd från unionen till grundläggande vetenskaplig forskning.

Ordföranden välkomnade de olika bidragen som är till stor nytta för konventets arbete. Efter att i korthet ha kommenterat några särskilda punkter uppmanade han de närvarande att utse talare som skall företräda sektorn vid plenarmötet den 24–25 juni.

Man kom överens om att den sociala plattformen själv skulle utse tre företrädare som skall tala fem minuter var. Dessutom kommer frågor om icke-diskriminering att tas upp av Mary McPhail från European Women's Lobby och ekonomiska/sociala frågor kommer att tas upp av Rita Kessler från Association Internationale de la Mutualité.

MILJÖ

Ordförande för gruppen: Giorgos Katiforis

Antal anmälda organisationer: 14

Antal anmälda deltagare: 20

Mötet leddes av Giorgos Katiforis, ledamot av konventets presidium.

Efter en inledning av Giorgos Katiforis om kontaktgruppens mål och metoder, lämnades ordet till David Lawrence, direktör för generaldirektoratet för miljö – direktorat A: Hållbar utveckling och stöd till politikområden, som inofficiellt redogjorde för vissa projekt och mål inom generaldirektoratet för miljö.

Företrädare för följande organisationer yttrade sig därefter: Eurogroup for Animal Welfare, European AgriCultural Convention, European Landowners Organisation, European Women's Lobby, European environmental Bureau.

De viktigaste förslag som framfördes av organisationernas företrädare

Grundläggande rättigheter

1. Införliva miljö rättigheter i stadgan om de grundläggande rättigheterna och ändra den så att den formuleras i form av rättigheter.
2. Lägg till de grundläggande rättigheterna också rätten till sunda livsmedel, rätten till information, rätten till ren miljö och rent vatten, rätten till miljö tjänster, rätten till livsmedel utan genetiskt modifierade organismer.
3. Inför begreppet djurens välbefinnande i fördraget.

Unionens uppdrag

1. Stå fast vid mål och principer som är väsentliga för miljön och den hållbara utvecklingen, särskilt de som fastställs i artiklarna 2, 6, 174 och 228 i EG-fördraget.
2. Se över jordbrukspolitiken mål genom att anpassa artikel 33 till kraven på hållbarhet, kvalitetsmässig livsmedelsproduktion, hälso- och miljöskydd, lämplig och genomtänkt landsbygdsutveckling.
3. Utarbeta ingen fast förteckning över befogenheter.
4. Gemensamt utarbeta en jordbruks- och landsbygdspolitik där begreppet hållbar utveckling införlivas och där man slår vakt om den biologiska mångfalden och förvaltningen av mark och vatten genom att gå över från att ha produktionen som mål till att ha landsbygdsutvecklingen som mål.
5. Främja lokala traditioner och hantverkstraditioner, särskilt på livsmedelsområdet och främja landsbygdsturismen.
6. Avskaffa Euratomfördraget.

Instrument

1. Ersätt enhälligheten med kvalificerad majoritet och medbeslutande vid miljöbeslut, genom att ändra artikel 175.2 och artikel 99 i EG-fördraget, liksom för alla andra frågor.
2. Öppna EG-domstolen för miljömål.
3. Inför en allmän bestämmelse i fördraget om brett och öppet deltagande för allmänheten i rätt tid.
4. Utsträck kraven på insyn till att omfatta alla EU:s institutioner och organ.
5. Gör slut på sekretessen i rådet, vilket bör sammanträda offentligt.
6. Ge inte Ekonomiska och sociala kommittén ytterligare en roll som företrädare för det civila samhället.
7. Förstärk de befintliga institutionerna: öka insyn och demokratiskt arbetssätt i dessa. Utsträck medbeslutandebefogenheterna och en (begränsad) initiativrätt till Europaparlamentet.

Subsidiaritet och befogenheter

Decentralisera jordbrukspolitiken.

DEN AKADEMISKA VÄRLDEN

Ordförande för gruppen: Giuliano Amato

Antal anmälda organisationer: 43

Antal anmälda deltagare: 65

1. Vice ordföranden för Europeiska konventet Giuliano Amato ledde kontaktgruppens möte som samlade företrädare för den akademiska världen och tankesmedjorna för att förbereda konventets möte den 24–25 juni 2002 som ägnas åt att lyssna på det civila samhället. Ett fyrtiotal organisationer hade anmält sig till att delta i mötet (se bifogade förteckning), varav ett trettiotal i praktiken var företrädare.
2. Giuliano Amato sade genast att det rör sig om ett inledande möte för att skapa kontakt mellan de olika organisationerna. Han uppmuntrar dem att samarbeta och att själva organisera sig under konventsarbetets gång, bland annat genom att snabbt reagera på dokumenten från konventet. Ordföranden konstaterade i detta sammanhang att följande fem undergrupper kan urskiljas i kontaktgruppen:
  - Den akademiska världen (universitet, forskningscentra, andra ad hoc-grupperingar).
  - Tankesmedjorna.
  - Sammanslutningar som stöder Europa-tankens, varav flera utgörs av ungdomar eller studerande.
  - Organisationer för vetenskaplig forskning.
  - Andra icke-statliga organisationer i det civila samhället vilka företräder olika intressen (unionsmedborgarskap, kvinnorörelsen, osv.) och som ofta även deltar i andra sektorskontaktgrupper.

3. Ordföranden betonar vikten av den sakkunskap som den akademiska världen tillför samt betydelsen av det civila samhällets stöd för att legitimera det slutliga resultatet av konventets arbete. Man bör efter konventsmötet den 24–25 juni planera formerna för det fortsatta samarbetet med det civila samhället i allmänhet och i förekommande fall med en kontaktgrupp från den akademiska världen och tankesmedjorna. Denna kontaktgrupp kan komma att ges olika sammansättning beroende på vilka ämnen som tas upp. Experter kan också inbjudas att tala i de arbetsgrupper som har upprättats, samtidigt som Forum och konventet fortsätter att samla in bidrag.
4. Ordföranden uppmanade därefter deltagarna att presentera den organisation eller det nätverk (till exempel AGORA eller CEPS/EPIN) som de företräder samt deras nuvarande och framtida verksamhet med anknytning till konventets arbete. De hade också möjlighet att i allmänna termer redogöra för sina åsikter om hur konventet fungerar och de olika ämnen som tas upp i detta. I detta skede kan följande punkter noteras:
  - Flera deltagare tog upp frågan om slutprodukten av konventet, särskilt metoden för att utarbeta ett eventuellt grundfördrag och den unionsstruktur som det kommer att ge uttryck för. Företrädarna för Europeiska universitetsinstitutet i Florens erinrade om att de är experter på omarbetning av fördragen och meddelade att de är beredda att fortsätta sitt arbete inom den nya ram som konventet erbjuder. Andra universitetscentra eller tankesmedjor förklarar sig likaledes redo att bidra till detta, särskilt i frågor av mer institutionell art eller när det gäller det europeiska försvaret. Ordföranden påminde dock om att konventets ekonomiska resurser är mycket begränsade.

- Deltagarna tog också upp frågan om hur medborgarna skall bli mer delaktiga i den konstitutionella process som pågår. Flera förordade tanken på att anordna en folkomröstning på europeisk nivå för att godkänna konventets eller regeringskonferensens resultat, eller också att i förväg dela ut en enkät till alla européer om vad de väntar sig av Europeiska unionen (enligt förebild av Ecostats försök i Ungern). Flera ungdomsgrupper redogjorde för sina initiativ (till exempel AEGEE, Génération européenne), bland annat utarbetandet av ett manifest (internationella studerande vid Sciences Po, Paris) eller för sina önskemål att öka möjligheterna till rörlighet och språkutbildning. En annan tanke som framfördes var att det skall fastställas i fördragen hur man systematiskt skall få det civila samhället att delta i den europeiska beslutsprocessen.
- Flera institutionella frågor togs upp, bland annat frågor om den verkställande funktionen (förhållandet mellan kommissionen och rådet), samstämmigheten i de externa åtgärderna eller problemet med de europeiska offentliga finanserna. Några föreslog att rådets lagstiftande funktion skall fastställas och att medbeslutandeförfarandet skall göras generellt.
- De europeiska organisationer som ägnar sig åt vetenskaplig forskning påminde om den stora betydelse som forskning och innovation har i det europeiska samhället och om deras samverkan med industrin. De mellanstatliga forskningsorganisationerna (EIROForum) betonar fördelarna med ett gemensamt europeiskt synsätt i frågan. Galileoprogrammet banar väg för ett närmare samarbete mellan dessa organisationer (i detta fall Europeiska rymdorganisationen (ESA)) och Europeiska gemenskapen. Gemenskapen skulle oftare kunna företrädas som sådan, till exempel av kommissionen, i de olika organisationerna. I ESA:s fall skulle detta troligen kräva att unionens befogenhet i frågor om rymdpolitik anges i fördragen. Slutligen betonades behovet av rörlighet för forskare samt för tjänstemän vid de europeiska institutionerna och de mellanstatliga forskningsorganisationerna.

- Kvinnoorganisationerna (till exempel European Women's Lobby, Women citizens of Europe Network) underströk behovet av att framhäva principen om jämställdhet mellan könen, bland annat genom att nämna den i ingressen till fördragen eller till och med skapa en ny avdelning. Det föreslogs också att en allmän bestämmelse om icke-diskriminering mellan könen som medborgarna direkt kan åberopa skall införas i stadgan om de grundläggande rättigheterna, i likhet med principen om icke-diskriminering på grund av nationalitet.

5. Efter diskussionen uppmanade Giuliano Amato deltagarna att utse personer i kontaktgruppen som skall tala vid konventsmötet den 24–25 juni 2002. Han föreslog i detta sammanhang att deltagarna skall samråda i de olika undergrupper som anges nedan, med kännedom om att de tillsammans kommer att ha 25–30 minuter till sitt förfogande, liksom de sju andra kontaktgrupper som företräder det civila samhället. Giuliano Amato föreslog också att en organisation från kandidatländerna skall vara företrädd.

Av detta följer att åtta personer kommer att tala och att var och en förfogar över ca 3 minuter, enligt följande:

Den akademiska världen:

- Jean-Victor Louis (AGORA och Europeiska universitetsinstitutet i Florens)
- Florence Deloche-Gaudez (Sciences Po, Paris)

Tankesmedjor:

- Kirsty Hughes (Centre for European Policy Studies/European Policy Institutes Network)
- CEPS/EPIN)
- Stanley Crossick (European Policy Centre – EPC)

Europeiska ungdomsorganisationer:

- Pascale Joannin (Fondation Robert Schuman)

Vetenskaplig forskning:

- Antonio Rodota (European Intergovernmental Research Organisations EIROForum)

Akademiska kvinnoorganisationer:

- Teresa Freixes (Women Citizens of Europe Network)

Kandidatländer:

- Karoly Lorant (Institute for Economic Analysis and Informatics, Ungern – Ecostat)

MEDBORGARE OCH INSTITUTIONER

Ordförande för gruppen: Jean-Luc Dehaene

Antal anmälda organisationer: 66

Antal anmälda deltagare: 94

1. Mötet leddes av vice ordföranden i konventet Jean-Luc Dehaene. 99 deltagare som företräder 66 organisationer var anmälda. Större delen av inläggen fokuserades antingen på institutionella frågor eller på frågor om medborgarskap och participativ demokrati.
2. Beträffande institutionerna begärde de organisationer som yttrade sig bland annat följande:
  - En konstitution för Europa som är tydlig och läslig för medborgarna.
  - Upprätthållande av gemenskapsmetoden och inrättande av ett enkelt och klart beslutssystem.
  - Att rådet inte skall vara unionens regering, eftersom det är den institution som har sämst förmåga att fatta beslut och som inte är demokratiskt ansvarig inför någon annan vald församling i Europa.
  - Att unionens regering skall vara kommissionen, som ensam kan företräda alla européers gemensamma intressen.
  - Europaparlamentet skall välja kommissionens ordförande.
  - Förstärkning av unionens befogenheter när det gäller den ekonomiska och sociala politiken.
  - Att unionen tar på sig rollen som medreglerare av globaliseringen.
  - En europeisk folkomröstning eller nationella folkomröstningar för att godkänna den europeiska konstitutionen (en organisation motsatte sig).

3. Beträffande medborgarskapet och den participativa demokratin begärde organisationerna att följande skall införas i fördraget:

- Medborgarnas rätt till gemenskapsinformation.
- Stadgan om de grundläggande rättigheterna.
- Att bland unionens grundläggande mål fastställa "strävan efter det gemensamma bästa".
- Principerna om en hållbar utveckling som bör inbegripa den ekonomiska och sociala dimensionen samt miljödimensionen.
- Regelbundet anordnande av en "civil dialog" med den sociala dialogen som förebild.
- Jämställd demokrati.
- Betydelsen av tjänster i allmänhetens intresse för den sociala sammanhållningen och i de europeiska medborgarnas intresse.
- Principerna om övergripande subsidiaritet.
- Rätt för medborgarna att delta i alla stadier av utarbetandet och genomförandet av gemenskapsbesluten, bland annat genom ett samråd inom ramen för ett verkligt partnerskap och gemensam utvärdering av de politiska resultaten.
- Rättslig ställning som europeisk sammanslutning.
- Erkännande av de ideella organisationernas betydelse (kooperativ, ömsesidiga bolag, sammanslutningar).

Dessutom begärdes dels att religionsfriheten skall införlivas i stadgan om de grundläggande rättigheterna och dels att artikel 13 mot rasism och främlingsfientlighet skall skärpas.

4. I slutet av mötet utsågs följande talare vid plenarmötet:

- Fernand Herman (Federalist Voice).
- Alison Weston (JEF – Europe).
- Charlotte Roffiaen (A.C.N – Forum de la Société civile).
- Maria Miguel Sierra (European Network Against Racism).
- Pawel Krzeczunowicz (polska byrån för icke-statliga organisationer i Bryssel).

REGIONER OCH LOKALA MYNDIGHETER

Ordförande för gruppen: Ana Palacio

Antal anmälda europeiska organisationer: 18

Antal anmälda nationella organisationer eller myndigheter: 138

Antal anmälda deltagare: 187

Mötet leddes av ledamoten av konventets presidium, Ana Palacio. Förste talare var förste vice ordföranden för Regionkommittén, Eduardo Zaplana. De europeiska organisationer och regionala och lokala myndigheter som hade lämnat bidrag till Forum hade möjlighet att presentera detta i början av överläggningarna.

A. Förslag som fick organisationernas samtycke

Organisationerna **välkomnade** att Ana Palacio hade inrättat denna kontaktgrupp och önskade enhälligt att gruppen kan hålla **regelbundna möten** till dess konventets arbete har avslutats. Dessutom begär de att konventet skall inrätta en **arbetsgrupp** som särskilt skall ägna sig åt frågor om regionala och lokala myndigheter.

De regionala och lokala styrelseorgan som valts genom allmänna val påminde om att de ingår i unionens styrelseskick och att de oftast har uppgiften att genomföra gemenskapslagstiftningen.

Grundläggande rättigheter

1. Införliva stadgan om de grundläggande rättigheterna och särskilt dess ingress i fördraget.
2. Ta hänsyn till regionerna och de lokala myndigheterna i artikel 6 i EG-fördraget.
3. Införliva garantier för lokal demokrati, **som är ett gemensamt europeiskt kulturarv**, i fördraget (på ett sätt som skall fastställas), särskilt genom att införliva Europarådets konvention om kommunalt självstyrelse som redan har undertecknats och ratificerats av alla kandidatländer och av de flesta medlemsstater.

Unionens uppdrag

1. Begär ett fördrag med konstitutionell karaktär där unionens uppdrag tydliggörs och preciseras.
2. Bland unionens mål fästs särskild vikt vid uppdraget att säkerställa den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen.
3. Begär ett rättsinstrument som underlättar samarbetet över gränserna mellan de lokala myndigheterna inom EU och vid EU:s yttre gränser.
4. Önskar att positiv diskriminering av unionens yttersta randområden införs i fördraget.

Instrument

5. Alla begär att man skall sluta med alltför detaljerad lagstiftning som de regionala och lokala myndigheterna därefter skall genomföra (till exempel skall de regionala och lokala myndigheterna i Sverige genomföra 60–70 procent av gemenskapslagstiftningen).
6. Alla begär att ett samråd i förväg systematiskt skall organiseras mycket tidigt i lagstiftningsprocessen i likhet med den utmärkta metod som nu tillämpas i Österrike, i en anda av verkligt partnerskap mellan institutionerna och de regionala och lokala myndigheterna. Samråd om alla politikområden med stor regional eller lokal inverkan och om all politik med ekonomiska konsekvenser för regioner och städer bör göras obligatoriskt genom fördraget. Dessutom bör en "samrådskod" garantera insyn och lika behandling. De påpekar brister i samrådet via grön- eller vitböcker och begär att principerna om goda styrelseformer skall införas i fördraget.

Subsidiaritet och befogenheter

7. Begär att artikel 1 i EU-fördraget "så nära medborgarna som möjligt" äntligen skall konkretiseras i praktiken.
8. Vill ha en **verklig subsidiaritet** där **fyra nivåer** av styrelseorgan i Europa godkänns: europeiska, nationella, regionala och lokala.
9. Önskar en ändring av artikel 5 i EG-fördraget så att de regionala och lokala myndigheternas betydelse erkänns, med beaktande av medlemsstaternas interna strukturer.
10. Önskar att artikel 10 i EG-fördraget om lojalt samarbete skall ändras och även tillämpas på regioner och lokala myndigheter.
11. **Anser**, i avsaknad av en exakt förteckning över befogenheter, **att det är synnerligen viktigt** att ett system för kontroll på förhand och i efterhand införs och anser att den bästa garantin för en god kontroll av subsidiariteten beskrivs i punkt 15 nedan.
12. Begär att "**konnexitetsprincipen**" som är bekant genom den tyska författningsrätten, enligt vilken den europeiska lagstiftaren bör ta de ekonomiska konsekvenserna av sina beslut eller ge de lokala myndigheterna resurser att göra det när de skall tillämpa besluten, vilket oftast är fallet (ex. Europeiska rådet i Lissabon förklarar att varje skola skall vara uppkopplad till Internet, vilket skall bekostas av kommunerna).

Krav när det gäller Regionkommittén

13. Erkännande av Regionkommittén som unionsinstitution (i praktiken erkännande av rätten att väcka talan i domstolen för att försvara sina privilegier).
14. Återställande av jämvikten i Regionkommitténs sammansättning eftersom den lokala nivån är underrepresenterad i vissa delegationer.

B. Särskilda krav från regioner med lagstiftningsbefogenheter

15. Enskild rätt att väcka talan i EG-domstolen för regioner med lagstiftningsbefogenheter (talan för granskning av lagenligheten).
16. Som ett minimum rätt att väcka talan via Regionkommittén (det bör noteras att Europaparlamentet gavs aktiv rättskapacitet genom Nicefördraget).
17. Särskild rättslig ställning för regioner med lagstiftningsbefogenheter i fördraget eller Lamassoure-förslaget om regioner som är "unionspartner".
18. Deltagande av de regionala församlingarna i COSAC.
19. Deltagande av de regionala ministrarna i rådet på grundval av artikel 203 i EG-fördraget.

C. Val av talesorganisationer till plenarmötet

- Assemblée des Régions d'Europe
- Association des Régions Frontalières d l'Europe
- Conférence des Régions Péripheriques et Maritimes d l'Europe
- Europeiska samarbetsorganisationen för kommunala och regionala myndigheter
- EUROCITÉS

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Ordförande: António Vitorino

Antal anmälda deltagare: 94 (64 organisationer)

1. Kontaktgruppen diskuterade under ledning av kommissionär António Vitorino en stor mängd frågor, framför allt aspekterna på mänskliga rättigheter i unionens interna och externa politik. 64 organisationer (94 personer) hade anmält sig till mötet. Några av de deltagande organisationerna företrädde ett större nät av internationella organisationer.
2. Alla deltagare betonar att Europeiska unionen är en union av värden och att skyddet och främjandet av dessa värden måste sättas i centrum för unionens politik både internt och externt. Det finns också ett allmänt erkännande av att det är ytterst viktigt med en större öppenhet i och klarare ansvarsfördelning mellan institutionerna, ökad inriktning på jämställdhet mellan könen i EG-fördraget och i unionens politik samt en fördjupad dialog med det civila samhället när det gäller att verkställa de mänskliga rättigheterna i praktiken.
3. När det gäller de mänskliga rättigheterna i Europeiska unionen begärde en stor majoritet bland talarna att stadgan om de grundläggande rättigheterna skall införlivas med fördragen för att göras juridiskt bindande. Många av dem anser att stadgans lydelse bör ändras för att införa eller stärka ett antal rättigheter, och att konventet bör ta upp denna fråga. Andra nämnde risken för att det kan leda till att lydelsen försvagas om man börjar att ändra i stadgan och föreslog att ge möjlighet att i framtiden se över texten efter det att den har införlivats.

4. Att räkna upp rättigheterna är inte tillräckligt och många talare var överens om att ett konkret skydd för rättigheterna är beroende av effektiva genomförande- och kontrollmekanismer och integrering av rättigheterna i EU:s politik. I detta sammanhang efterfrågade några talare att EG-domstolen bör få utökade befogenheter, främst inom den nuvarande "tredje pelaren". En stort antal deltagare förespråkade unionens anslutning till den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna (samt till andra internationella instrument som omfattar mänskliga rättigheter, t.ex. den reviderade europeiska sociala stadgan).
5. När det gäller den yttre dimensionen efterfrågade ett antal talare en aktiv och konsekvent politik för de mänskliga rättigheterna med utgångspunkt i principerna att de grundläggande rättigheterna är universella och odelbara. Internationella normer för de mänskliga rättigheterna bör vara en vägvisare för unionens förbindelser med tredje land.

Några deltagare ansåg att man bör ta tillräckligt med hänsyn till sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och att dessa rättigheter bör stärkas både i unionens rättsakter och i dess politik.

UTVECKLING

Ordförande: Henning Christophersen

Medordförande: Anne Van Lancker, Lord Tomlinson, Kimmo Kiljunen

Antal anmälda deltagare: 42 (29 organisationer)

- Alla deltagare välkomnade tanken på att samråda med det civila samhället genom kontaktgrupper och plenarmöten. Några deltagare nämnde behovet av att institutionalisera dialogen med det civila samhället, även om några varnade för att detta kan göra att beslutsfattandet går långsammare, vilket måste undvikas.
- Behovet av att stärka EU:s utrikespolitik och knyta utvecklingsfrågorna och de utrikespolitiska målen närmare till varandra vad avser politiska mål, beslutsfattande och genomförandemekanismer för att klarare framhäva utvecklingspolitiken som en av beståndsdelarna i EU:s utrikespolitik.
- Behovet av att säkerställa konsekvens mellan EU:s andra politikområden och utvecklingsmålen.
- Rådet (bistandsfrågor) bör inte försvinna, åtminstone inte på detta stadium.
- Fattigdomsutrotningen bör få högsta prioritet i det nya fördraget.
- De sociala aspekterna bör framhävas tydligare såväl i EU:s externa som i dess interna dimension.
- Inriktning på demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna bör vara fast förankrade i EU:s utvecklingspolitik.
- Europeiska utvecklingsfonden bör införas i gemenskapens budget och underställas samma förfaranden som EU:s övriga utvecklingsbistånd.
- Stadgan om de grundläggande rättigheterna bör införlivas med fördraget.

- Alla deltagare uttryckte sin tillfredsställelse med kandidatländernas deltagande i konventets arbete. Kandidatländernas närvaro skapar en ny situation, inte bara därför att de är mindre utvecklade i fråga om inkomster utan också i fråga om utvecklingspolitik. Detta kommer dock att ändras med tiden eftersom föranslutningspolitiken också hjälper till att bygga upp utvecklingspolitiken.
  - Inriktning på lika behandling och jämställdhet mellan könen.
  - Ordföranden och vice ordförandena sade sig vara beredda att fortsätta dialogen genom bidrag från kontaktgruppens medlemmar, särskilt specifika och konkreta förslag som rör de frågor som behandlats.
-

KULTUR

Ordförande: Alojz Peterle

Antalet anmälda organisationer: 53

Antalet anmälda deltagare: 71

1. Alojz Peterle, ledamot av Europeiska konventets presidium, ledde ett möte i Europaparlamentets lokaler i Bryssel den 12 juni för utfrågning av det civila samhällets organisationer på kulturområdet (en kontaktgrupp). Han biträdades av ledamoten Hans van Mierlo, och suppleanten Inese Birzniece, ledamoten René van den Linden. Presidieledamoten Ana Palacio deltog också helt eller delvis i utfrågningarna. Sekreteraruppgifterna ombesörjdes av konventets sekretariat.
2. 53 organisationer hade anmält sig att delta i denna utfrågning (se bifogade deltagarförteckning). Följande fem teman hade fastställts för att beakta alla de olika sammanslutningar och icke-statliga organisationer som var företrädade under utfrågningen.
  - Konst och kulturarv
  - Kulturellt samarbete
  - Språk och minoriteter
  - Kyrkor och religiösa samfund
  - Utbildning
3. I sitt öppningsanförande uppmanade ordföranden de närvarande sammanslutningarna och icke-statliga organisationerna att lämna omdömen om de teman och frågor som återfinns i Laekenförklaringen och de som tagits upp under konventets första möten. Utan att det är nödvändigt att uttömmande redogöra för inslagen i debatten, kan man framhäva följande punkter:

- De åtgärder som unionen vidtar på kulturområdet bedömdes alla som otillräckliga. En verksamhet som bedrivs på europeisk nivå påverkar inte negativt de beslut som fattas på nationell nivå utan kompletterar dem. Åtgärder som ökar känslan av att man tillhör den europeiska kulturen bör uppmuntras.
- Många talare begärde att stadgan om de grundläggande rättigheterna skall införlivas med fördraget. Vissa föreslog att stadgan i så fall bör ändras för att införa en hänvisning till rätten till kultur eller ett omnämnande av att andliga och kulturella värden ligger till grund för den europeiska konstruktionen.
- Flera talare önskade att de bestämmelser i fördraget som rör kulturen (artikel 151) skall behållas och bli föremål för beslut med kvalificerad majoritet (och inte som nu ett enhälligt beslut genom medbeslutandeförfarande med Europaparlamentet). Flera talare påpekade att de viktigaste åtgärder som unionen beslutat om vad gäller kultur ofta har grundats på en annan rättslig grund än artikel 151, för att enligt dem undvika skyldigheten att fatta enhälligt beslut enligt denna artikel. Några talare underströk den vikt de lägger vid det protokoll om systemet för radio och TV i allmänhetens tjänst i medlemsstaterna som fogats till fördragen och vill att det skall finnas kvar.
- Flera talare beklagade att man inte tagit tillräcklig hänsyn till kulturskatternas särdrag i de europeiska fördragen. De får inte betraktas som vilka varor som helst och bör behandlas eller fortsätta att behandlas på ett särskilt sätt, bland annat när det gäller reglerna om statliga stöd till filmindustrin.
- De talare som företrädde kyrkor eller religiösa samfund förklarade att de stöder den förklaring nr 11 som fogats till Amsterdamfördraget om kyrkors och konfessionslösa organisationers ställning. De ansåg dessutom att de värden som förenar den europeiska kontinenten och som återfinns i de europeiska principerna (dvs. värdet av fred, frihet, människors värdighet, solidaritet och demokrati) i stor utsträckning beror på det religiösa, särskilt det kristna, arvet i Europa. Detta arv och denna härstamning får inte glömmas bort och bör återges i europeiska texter. En talare påpekade dock att en allt större del av befolkningen inte längre refererar till religiöst arvegods och att framhåva detta kan medföra att befolkningen splittras upp i troende och icke-troende grupper.

- Flera talare erinrade om att det finns minoritetsspråk och minoritetskulturer i Europeiska unionen. Man bör bekräfta deras existens och stödja deras utveckling.

4. Efter avslutade inlägg och diskussioner erinrade ordföranden om att konventets möte den 24–25 juni kommer att ägnas åt att lyssna på det civila samhället. De organisationer som är verksamma på kulturområdet kommer att få 25–30 minuter på sig att framföra sina synpunkter, varefter en lika lång debatt inleds med konventets ledamöter. Ordföranden uppmanade de närvarande organisationerna att meddela hur de tänker utnyttja tiden för inslagen. Efter ett kort samråd kom man fram till följande fördelning:

- Kulturellt samarbete, konst och kulturarv, utbildning: 10 minuter fördelat mellan M. von des Gablentz (Europa Nostra) och Mme Chabaud (Forum Européen pour les Arts et le Patrimoine).
- Kyrkor och religioner: 10 minuter för M. Jenkins (Conférence des Eglises Européennes).
- Språk och minoriteter: 5 minuter.

Varje talare uppmanas att beakta de förslag som deltagarna kan komma att framföra om innehållet i hans eller hennes inlägg inför konventet.
